

ΡΩΣΣΙΚΟΙ ΜΥΘΟΙ

ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΚΛΕΦΤΕΣ

(ΤΟΥ ΛΕΟΝΤΟΣ ΤΟΛΣΤΟΗ)

Κάποιος μουζίκος ζήνισε μία μέρα απ' το χωριό του και πήγαινε στην πολιτεία να πουλήσει ένα γαϊδάρου κι' ένα τράγο, από το λαϊκό του οποίου κρεμάσαν ένα κουνούδι.

Στό δρόμο κινούνταν τόν μουζίκου τρεις κλέφτες, κι' ο ένας απ' αυτούς ελτε στους συνηγόνους του :

— Θά-τού κλέψουμε τόν τράγο, χωρίς νά πάρη είδησι!

— Κι' εγώ θά-τού κλέψω τόν γαϊδάρου, πρόσθεσε ο δεύτερος.

— Αιτά που λέτε δέν εινε και τόσο δύσκολοι, ελτε ο τρίτος. 'Εγώ θά-τού κλέψω τὰ ρούχα που φορεί...

Ο πρώτος κλέφτης ζήρωσε σέ λίγο κρυφά τόν τράγο, τού έβγαλε τόν κουνούδι, τόν έδεσε στην ουρά του γαϊδάρου και πήρε τόν ζώο κι' έφυγε.

Στό στήσιμο του δρόμου, ο μουζίκος γύρισε πίσω και, μη βλέποντας τόν τράγο, έτρεξε νά τόν ζητήσει. Τότε ο δεύτερος κλέφτης πήγε κοντά στο μουζίκου και τόν ρώτησε τί γύρισε.

Ο μουζίκος τού απάντησε πώς τού έλεφαν τόν τράγο.

— Πριν από λίγο είδα τόν τράγο σου, τού απαντήθηκε ο κλέφτης. Τόν δόνησε ένας άνθρωπος πρὸς τὸ δάσος. 'Αν τρέξεις, μπορείς νά τόν προφύγεις.

Ο μουζίκος έτρεξε άμέσως νά βοηθί τόν τράγο του κι' επιστρέφθηκε τόν γαϊδάρου στον δρόμο. Μά ο κλέφτης, μόλις ο μουζίκος γύρισε μπρὸς απ' τὰ μάτια του, πήρε τόν γαϊδάρου κι' από δὸν πάν οί άλλοι...

Όταν ο μουζίκος ξαναγύρισε, χωρίς τόν τράγο φυσικά, είδε με κατάληξι, πὸς έλειπε κι' ο γαϊδάρους του κι' εξακολούθησε κλαίγοντας τὸ δρόμο του. Σέ λίγο κοντά σέ μιὰ μικρή λίμνη, αντίστωσε έναν άνθρωπο πὸς έκλεισε, όπως αὐτός. Ο μουζίκος τόν λυτήθηκε και τόν ρώτησε νά μείνη τί έχει και κλαίει.

Ο άγνωστος, πὸν δέν ήταν άλλος απ' τόν τρίτο κλέφτη, τού δηγήθηκε τότε πὸς τὸν είχαν αναθέσει νά κοιτάζουν στην πολιτεία ένα σακακιὸν με χρυσάρι καὶ πὸς εκεί πὸν κοιμόταν κοντά στη λίμνη, τὸ σακακιὸν γλύπηθηκε κι' έπεσε μέσα στο νερό.

— Καί γιατί δέν βουτάς στο νερό νά βγάλεις τὸ σακακιὸν με τὸ χρυσάρι; ρώτησε ο μουζίκος.

— Φοβάμαι πὸν τὸ νερό, γιατί δέν ξέρω νά κολυμπῶ, απαντήθηκε ο άγνωστος. Δίνο όπως είπες χρυσά ναιάματα σ' αὐτὸν πὸν θά πὸν βγάλῃ τὸ σακακιὸν μέσα απ' τὸ νερό.

Ο μουζίκος τότε εἰσακουστήθηκε και σκέφτηκε : «— Νά πὸν με λυτάει ο Θεός και θέλει νά μ' αποζημιώσει γιὰ τὸ χάσιμο του τράγου και τὸν γαϊδάρου.

Έβγαλε λοιπὸν τὰ ρούχα του και ρίχτηκε μέσα στο νερό, ἀλλ' ὅσο κι' ἄν έψαξε, δέν μπόρεσε νά βοηθί τίποτε. Όταν βγήκε απ' τὴ λίμνη, είδε πὸς τὰ ρούχα του είχαν γίνει σπέρδι, μαζὺ με τόν κλέφτη!...

Κι' έτσι ο κοινὸς μουζίκος γύρισε στο χωριό του, χωρίς τὰ ζῶα του και τσιτσίδος, όπως τὸν γέννησε ἡ μάνα του...

μοτικό τραγούδι, τὸν αὐτοῦ σωζόντες οί ἐξῆς στίχοι :

*Ένα μεγάλο σύννεφο κι' ένα κομμάτι άόμοια
στους κάμπους ρίχνει τὰ νερά και στὰ βουνά τὰ χιόνια.*

Δέν εινε χιόνια και νερά, μόν' εινε δάκρυα μαύρα

πὸν χύνει ὁλος ο Μωρής γιὰ τὸ φριγανὶ ποῖρε :

Τούρκοι, Ρωμαιοί στ' άρματα, τὸν κλέφτες νά σκοτώστε,

τὸν κλέφτες, τὸν ἀρματωλὸς, τὸν Κολοκοτρωνάου...

Και πραγματικά, ὅλη ἡ Πελοπόννησος είχε σπρωχθεὶ στὰ ὄπλα κι' έτοιμαζόνταν νά έμπειθῇ κατὰ τὸν ἀρματωλὸν.

Ο γέρο Κολοκοτρωνῆς ἀντέλειφθη τὸν μεγάλο κίνδυνο πὸν διέτρεχε και προσάλεσε τὸν ἀρματωλὸς σὲ συμβούλιο, δπου έλαβε τὸν λόγο, σκεπτικὸς και μελαγχολικός :

— 'Ε, παιδιά, τὸν ελτε, ο καιρὸς μὸν φαίνεται σήμερα πὸν στενός. Θά μὰς βαρέσουν στὰ γόνα, ἄλλο από φόβο και ἄλλο από πῦρ, γιὰ νά γλυτώσουν τὰ κεφάλια τους. Πήγαν απ' δια τὰ μέρη τὸν Μωρὴν ἀνθρώπου στην Τρωαδική καί έδωσαν ὑπόσχεσι στο Βελή νά τὸν βοηθήσουν. Λαλόν, ἡ γνώμη μου εινε ἡ νά τραβήξουμε ὅλοι μαζί ἡ νά γίνουμε μπουλούσια, νά προσκορῇσμε στη Μάνη κι' από κει νά περάσουμε στη Ζάκυνθο. Έτσι λέω κι' έτσι πρέπει νά γίνῃ, γιατί ἄλλιως θά χαθούμε...

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Τὸ τρίτον μέρος.

ΑΠ' ΟΣΑ ΔΙΑΒΑΖΟΥΜΕ

ΚΡΗΤΙΚΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΚΑΙ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Ο πρίγκιψ Γεώργιος κι' ο καπετάν Σταυρινίδης. Πὸς τὸν φάνηκε ο πρίγκιψας. 'Ως πὸν φτάνει ἡ ἀνδρῶπινη λύπη. 'Η δλιθερή ιστορία τὸ γέρο Σκουλιούδη. 'Η στοικότης τὸν γιαντρου Σάντα. Ο πρίγκιψ Γεώργιος στ' 'Ανώγεια. 'Η μαδάρες κι' ἡ... γαϊδάρες! κτλ. κτλ.

Όταν κατέβηκε γιὰ πρώτη φορὰ ο πρίγκιψ Γεώργιος, ὡς 'Υπατος 'Αρμοστής τὸν Δυνάμεων στην Κρήτη, στὰ 1898, μεταξὺ ὅλων τὸν ἄλλων Κρητικῶν πὸν πήγαν νά τὸν ἐπισκεφθῇ και νά τὸν καμαρώσουν, ήταν κι' ο μακαρίτης 'Οδισσεύς Σταυρινίδης, ἀπὸ τὸ χωριὸ 'Επισκοπὴ τῆς Ρεθύμνης, παλαιὸς Κρητικὸς πολέμιστής.

Όταν, μετὰ τὴν ἐπίσκεψί του στὸν πρίγκιπα, ο Σταυρινίδης γύρισε στο χωριὸ του, τὸν περιτριγύρισαν οί συγχωριανοί του και τὸν ρωτοῦσαν γιὰ τὴς ἐντυπώσεις του. Τότε ο μακαρίτης Σταυρινίδης, κοιτώντας τὸ κεφάλι του, τὸν ἀπάντησε :

— 'Ιντα θέλετε νά σὰς πῶν ἕνα ναύτακι;

Ο πρίγκιψ είχε κατεβεί στην Κρήτη, φορώντας τὴ στολή του 'Ελλῆνος ἀξιωματικὸν τὸν ναυτικὸν κι' ο χειραῖος κατεπάνος δέν μπόρεσε νά τὸν χωνήσῃ αὐτό...

Πρὸ ἐτῶν, σέ μιὰ μικρὴ πόλε τῆς Κρήτης, ζῶσε ένας καλὸς νοικοκύρης, Σκουλιούδης ἀναμειγμένος, ο ὅποιος είχε ἕνα γιὰ πὸν τὸν ἀγαποῦσε ὑπερβολικά.

Κάποτε ὅμως ἔβηκε ν' ἀρρωστήσῃ ο γιὸς του αὐτός κι' ἐκάλισε νά τὸν κοιτάξῃ έναν από τὸν καλύτερους γιατροὺς τῆς πόλεως, τὸν 'Αντώνιο Σάντα.

Ο γιατρός ἔκανε ὅτι μπόρεσε γιὰ νά σώσῃ τὸν ἀρρωστο, μά δέν τὸ κατόρθωσε κι' ο γιὸς του Σκουλιούδη πέθανε.

Ο γέρο Σκουλιούδης λυτήθηκε τόσο γιὰ τὸ χαμὸ τὸν γιὸν του, ὅστε δέν ἤξερε πῶν τί έκανε. Έτύπισε λοιπὸν γιλιόδες χαρτιά, τὰ ὁποία σκορποῦσε στὸν δρόμου κι' ἐπῆλινε στὰ ὁποία ἔγραφε : «Ο Θεὸς εἶνε ἄδικος...». Καί χίλις-δύο ἄλλες κατηγορίες και βρισιές κατὰ τὸν Σάντα.

Ο Σάντας σεβάστηκε τὸν πόνο τὸν χαρκαίνοντα πατέρα και δέν διαμαρτυρήθηκε.

Πέρασε κάποιος καιρὸς κι' ἔβηκε ἀρρωστήσῃ και πέθανε και τὸ παιδί του γιατροῦ Σάντα. 'Αμέσως τότε ο Σκουλιούδης τίπωσε και κολοκοτρῶσε ἕνα νέο λιβελλὸ κατὰ τὸν 'Αντώνιο Σάντα, με τὴ διαμαρῶν ὅτι τώρα είχε ὡς ἐπικεφαλὴ τὴ φράσι :

«Ο Θεὸς εἶνε δίκαιος...»

Ο 'Αντώνιος Σάντας, πὸν ήταν ένας πὸν μορφωμένους ἀνθρώπος, δταν διάβασε τὸν νέο λιβελλὸ του γέρο Σκουλιούδη, ελτε φιλοσοφικώτατος :

— Περιέργως ἀνθρώπος αὐτός ο γέρο Σκουλιούδης. Τώρα τὰ κατῆλεβε ὅτι ο Θεὸς εἶνε δίκαιος!...

Όταν ο πρίγκιψ Γεώργιος, ὡς 'Υπατος 'Αρμοστής τῆς Κρήτης, ἔκανε, κατὰ τὸ 1902, μιὰ περιοδεία σ' ὅλο τὸ νησί, πήγε και στὰ περιήγῃ 'Ανώγεια τὸν Μινωσιόμινου.

Έκει, μεταξὺ τὸν ἄλλων, τὸν προσεφώνησε κι' ένας λαϊκὸς ποιητῆς τὸν χωριού, ο Χ. Σουλτάτος, με τὴν ἐξῆς εμμενινάδας :

Τώρα τραβήχτηκε ἡ σκιά, κι' ἔλαχεν ὁ ἥλιος

κι' ἔπεσαν ἡ ἀνάρες, σ' τὸ 'Ανώγειαν «μαδάρες».

Ένωῦσε δὲ φυσικά τὴ σκιά τῆς τυραννίας και τὸν ἥλιο τῆς ἐλευθερίας. Ο πρίγκιψ ὅμως, μη γνωρίζοντας τὸ Κρητικὸ γλωσσικὸν ἰδιόμο, πήρε τὸν εμαδάρες γιὰ... γαϊδάρες!

Κατοσοφάσε λοιπὸν ὅποιο τὸν ἐξηγήσαν τί συμβαίνει και γέλασε κι' ο ἴδιος γιὰ τὸ λάθος του.

Έκει πάλι στ' 'Ανώγεια, ένας γέροντας ἀγωνιστῆς προσφώνησε τὸν πρίγκιπα μ' ἕνα αἰτισχέδιο τετραστίχο :

Δενκοφωρὸν σὲ δέχεται, και κράει Ζήτω ἡ 'Ενωσις,

ο γέρον Ψηλορείτης, κι' ὁ 'Ηγεμὼν τῆς Κρήτης!...

— Ένχαριστὸ, τὸν ελτε ο πρίγκιψ, ἄλλὰ δέν σου φαίνεται ὅτι ἀργεὶ λίγο ἡ 'Ενωσις;

— Εγὼ πὸν ἔβησα τόσο χρόνια γιὰ νά ἴδω τὴν σημερινὴ ἡμέρα, τὸν ἀπάντησε ο γέροντας, θά περιμένω και τὴν πραγματικὴν Λευτεριά.

— Ἀπληδῆ... Αὐτὴ δέν εινε ἐλευθερία; τὸν ρώτησε ο πρίγκιψ.

— Αἰτὰ εἰς τ' ἀραβονιάσματα, τὸν ελτε ο γέρο Κρητικὸς. 'Εμεῖς περιμένουμε τὸ γάμο!...

